

Dosarul nr. 3ra-860/18

Prima instanță: Jud. Chișinău, sediul Râșcani (jud. I. Potînga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Muruianu, V. Efros, N. Budăi)

DECIZIE

5 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul:

judecătorii:

Iulia Sîrcu

Galina Stratulat

Dumitru Visternicean

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co”, reprezentată de avocatul Anatolie Dmitric,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co” împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost admise apelurile declarate de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” și s-a casat hotărârea din 11 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 31 iulie 2014 Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 30 aprilie 2014 a recepționat prin intermediul oficiului poștal, scrisoarea nr. 13/2-1-2137 din 25 aprilie 2014, din numele Societății pe Acțiuni ”Moldovagaz”, prin care i s-a adus la cunoștință că la 3 aprilie 2014 în cadrul unei ședințe a comisiei, a fost examinat cazul unei încălcări a clauzelor contractuale prin depistarea intervenției în echipamentul de măsurare a gazelor naturale la locul de consum, din xxxxx.

A menționat că, la scrisoarea nr. 13/2- 1-2137 a fost anexat procesul-verbal nr. 46 din 3 aprilie 2014 și calculul consumului de gaze naturale din 10 aprilie 2014. Nefiind de acord cu cele indicate în scrisoarea nr. 13/2-1-2137, dar și cu procesul-verbal nr. 46 din 3 aprilie 2014, la data de 15 mai 2014, a înregistrat la sediul pârâtului o cerere prin care a solicitat anularea procesului-verbal nr. 46 din 3 aprilie 2014 și a facturilor nr. 654304 din

30 aprilie 2014, seria nr. MG0007383 din 30 aprilie 2014 și a calculului din 10 aprilie 2014.

A explicat că, conform procesului-verbal nr. 46 din 3 aprilie 2014, la 19 februarie 2014, reprezentanții Societății pe Acțiuni "Moldovagaz" au efectuat o verificare a echipamentului de măsurare a consumului gazelor naturale instalat la adresa mun. xxxxx. Deși reclamantul nu a primit nici o scrisoare și nu a cunoscut despre intenția Societății pe Acțiuni "Moldovagaz" de a efectua o verificare sau control al echipamentului la locul de consum.

Reclamanta Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co” a precizat că, nu a fost prezentă la presupusul control al echipamentului de măsurare care ar fi fost efectuat la data de 19 februarie 2014 de către angajații pârâtului.

A susținut că, reprezentanții Societății pe Acțiuni "Moldovagaz" nu au fost în drept să inițieze sau să efectueze un control sau verificare a echipamentului de măsurare în lipsa reprezentanților reclamantului, așa fiind doar în cazul în care dispuneau de un refuz a consumatorului de a participa la eventualul control. Totodată, angajații pârâtului nu doar erau obligați să efectueze controlul echipamentului de măsurare în prezența reprezentanților reclamantului, dar aveau obligația de a demonstra faptul depistării încălcărilor, întocmind în acest sens un act de depistare a încălcării clauzelor contractuale în două exemplare, câte un exemplar pentru fiecare parte. Acest Act urma să fie semnat de către ambele părți, iar în cazul în care reprezentantul reclamantului refuza să semneze actul, pârâtul avea obligația de a consemna acest fapt în textul actului, indicând motivele refuzului.

A relevat că, în cazul în care angajații pârâtului depistau careva încălcări la echipamentul de măsurare, aceștia erau obligați să demonteze, în prezența consumatorului final, echipamentul de măsurare instalat pentru efectuarea constatării tehnico-științifice, iar angajații pârâtului și în acest caz erau obligați să întocmească actul de demontare în două exemplare, în care să indice numărul și indicațiile echipamentului de măsurare, numărul sigiliilor aplicate, precum și cauzele demontării, să împacheteze și sigileze echipamentul de măsurare, iar consumatorul final urma să îl prezinte, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare la instituția care efectuează constatarea tehnico-științifică.

Reclamanta a invocat că, nici o cerință impusă de Regulament nu a fost respectată de către angajații Societății pe Acțiuni "Moldovagaz", astfel procedura descrisă în lege fiind neglijată în totalitate de către aceștia.

În continuare, reclamanta a notat că, nu a participat la acțiunile de verificare, nu a primit nici un act, nu i-a fost înmănat echipamentul de măsurare care urma să fie demontat, și nu a transmis echipamentul unei instituții abilitată de a efectua constatarea tehnico-științifică a acestuia.

A afirmat că, mențiunile din procesul-verbal nr. 46 din 3 aprilie 2014, conform cărora, comisia formată din angajații Societății pe Acțiuni "Moldovagaz", ar fi examinat rezultatele expertizei „Cexin” care ar fi constatat anumite fapte, sunt lipsite de orice sens, or, reclamantul nu a transmis echipamentul la expertiză Centrului de Expertiză, nu a cunoscut despre acest fapt și nici despre existența unui raport de expertiză.

Reclamanta a invocat că, în baza prevederilor pct. 134 din Regulament, are dreptul să fie prezent la verificarea metrologică a echipamentului de măsurare, iar Actul cu rezultatele verificării metrologice este pus inclusiv la dispoziția acestuia, prevedere care la fel nu a fost respectată de către pârât.

Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co” a conchis că acțiunile efectuate de către angajații Societății pe Acțiuni ”Moldovagaz” sunt ilegale, contrare cerințelor expres stabilite în Regulament.

A solicitat anularea actelor emise de către Societatea pe Acțiuni ”Moldovagaz” și anume, procesul-verbal nr.46 din 3 aprilie 2014, factura nr.654304 din 30 aprilie 2014, factura fiscală Seria nr. MG0007383 din 30 aprilie 2014 și calculul privind consumul gazului natural întocmit la 10 aprilie 2014.

Prin încheierea din 24 martie 2016 a Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău, Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 11 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co” a fost admisă parțial.

S-au declarat ilegale și s-au anulat procesul-verbal nr.46 din 3 aprilie 2014 și factura de plată nr.654304 din 30 aprilie 2014 în sumă de 70 402,89 de lei. În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile declarate de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz”, s-a casat hotărârea din 11 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr. Co” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La data de 14 mai 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co”, reprezentată de avocatul Anatolie Dmitric a declarat recurs împotriva deciziei din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată din considerentele ce urmează.

A menționat că, la adoptarea deciziei instanța ierarhic inferioară a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar probele, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Mai mult, instanța de judecată nu a dat o apreciere corespunzătoare Raportului tehnico-științific din 3 aprilie 2014, întocmit de Centrul de Expertize Independente „CEXIN”.

Totodată, în motivarea soluției instanța de apel a invocat și a aplicat retroactiv Legea cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27 mai 2016.

Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr. Co” a solicitat admiterea cererii de recurs și casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 22 februarie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la data de 14 mai 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Prin referința depusă la data de 7 iunie 2018 și respectiv 14 iunie 2018, intimații Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” au solicitat ca recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co”, reprezentată de avocatul Anatolie Dmitric să fie considerat inadmisibil.

Prin încheierea din 18 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co”, reprezentată de avocatul Anatolie Dmitric, a fost considerat admisibil, fiind transmis în Colegiul lărgit pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului, verificând în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Materialele cauzei atestă că, la 31 iulie 2014 Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz”, solicitând anularea procesului-verbal nr.46 din 3 aprilie 2014, a facturii nr.654304 din 30 aprilie 2014, a facturii fiscale Seria nr. MG0007383 din 30 aprilie 2014 și a calculului privind consumul gazului natural întocmit la 10 aprilie 2014.

Fiind investită cu judecarea cauzei, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani prin hotărârea din 11 septembrie 2017, a admis parțial acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co”. A declarat ilegale și a anulat procesul-verbal nr.46 din 3 aprilie 2014 și factura de plată nr.654304 din 30 aprilie 2014 în sumă de 70 402,89 de lei. În rest, a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Însă, prin decizia din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile declarate de către Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz”, s-a casat hotărârea din 11 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr. Co” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

În opinia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, decizia instanței de apel nu poate fi menținută, deoarece concluziile expuse în aceasta contravin circumstanțelor pricinii, iar litigiul a fost soluționat cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Din suportul probatoriu anexat la materialele dosarului rezultă că, la data de 2 decembrie 2011, Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” în calitate de furnizor și Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co” în calitate de consumator au încheiat contractul de furnizare a gazelor naturale consumatorilor noncasnici nr. 6621,

obiectul căruia îl constituie furnizarea gazelor naturale la locul de consum, precum și reglementarea raporturilor dintre Furnizor și Consumatorul noncasnic privind furnizarea, condițiile de utilizare, facturarea și plata gazelor naturale (f.d.86-91, Vol. II).

Conform anexei nr. 1 la contractul nr. 6621 din 1 decembrie 2011, locul de consum este situat la adresa xxxxx (stația de alimentare cu produse petroliere), unde este instalat contorul nr. 4538672 tip BK G 4T, cazan Baxi Luna HT 240 (f.d.92, Vol. II).

Din actul de demontare al echipamentului de măsurare nr.830-14 rezultă că, la data de 19 februarie 2014 a fost demontat echipamentul de măsurare al consumatorului noncasnic Societatea cu Răspundere Limitată "Goiana Petr.Co" de la locul de consum din mun. Chișinău, xxxxx, pe motivul verificării metrologice (f.d.85, Vol. II).

Conform prevederilor pct. 115, 117 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale (în vigoare la momentul efectuării controlului și emiterii deciziei contestate), personalul operatorului de rețea este obligat să prezinte consumatorului final legitimația de serviciu și să comunice scopul vizitei în situația în care solicită acces pe proprietatea consumatorului final în scopul controlului echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate; controlului porțiunii de rețea dintre punctul de delimitare și echipamentul de măsurare; citirii indicațiilor echipamentului de măsurare; efectuării de lucrări la instalațiile operatorului de rețea situate pe proprietatea consumatorului final; pentru examinarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final sau pentru deconectarea instalațiilor de gaze naturale ale consumatorului final de la rețeaua de gaze naturale conform prezentului Regulament.

În situațiile menționate consumatorul final este obligat să asigure personalului operatorului de rețea accesul imediat și necondiționat la echipamentul de măsurare și instalațiile respective, iar în caz de refuz operatorul de rețea este în drept să aplice prevederile pct. 80¹, lit. b) și 82¹, lit. b) din prezentul Regulament.

Citirea indicațiilor echipamentului de măsurare, în scopul facturării gazelor naturale este efectuată lunar, de către personalul operatorului de rețea în prezența consumatorului final/reprezentantului acestuia sau la distanță prin sistemul informațional.

Personalul furnizorului, al operatorului de rețea este în drept să stabilească, de comun acord cu consumatorul final, timpul efectuării activităților stipulate în punctul 115 din prezentul Regulament.

Prevederile pct. 119-121 din Regulament statuează că, controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate este efectuat de către operatorul de rețea după necesitate și numai în prezența consumatorului final sau a reprezentantului consumatorului final, cu întocmirea actului de control în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte. La efectuarea controlului echipamentului de măsurare operatorul rețelei de distribuție este în drept să utilizeze aparate tehnice speciale certificate și înregistrate în conformitate cu prevederile legii.

Controlul vizual al echipamentului de măsurare se efectuează de către operatorul de rețea în prezența consumatorului final sau al reprezentantului consumatorului final concomitent cu citirea indicațiilor echipamentului de măsurare.

Personalul operatorului de rețea nu este în drept să efectueze controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate în lipsa consumatorului final sau a reprezentantului acestuia. Personalul operatorului de rețea este în drept să efectueze operațiunea menționată în caz de refuz documentat al consumatorului final de a participa la control. Personalul operatorului de rețea efectuează controlul fără a viola sigiliile și deteriora echipamentul de

măsurare. Personalul operatorului de rețea este obligat să examineze vizual integritatea echipamentul de măsurare, fără a-l deteriora, și fără a viola sigiliile. În cazul în care personalul operatorului de rețea depistează că echipamentul de măsurare este deteriorat și/sau sigiliile sunt violate, el indică încălcările respective consumatorului final. În rezultatul controlului echipamentului de măsurare și a sigiliilor aplicate, personalul operatorului de rețea întocmește actul de control în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte, conform modelului aprobat de Agenție. Actul de control urmează să fie contrasemnat de consumatorul final.

Colegiul lărgit reține că, actul menționat a fost contrasemnat la rubrica „Consumatorul final” de către Răciulă Iurii, împuternicirile căruia de a reprezenta interesele consumatorului final Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr. Co” nu au fost stabilite.

Or, din materialele cauzei rezultă că, administratorul Societății cu Răspundere Limitată ”Goiana Petr.Co” este Răciulă Valeriu, iar Răciulă Iurii fiind fratele proprietarului.

Faptul dat denotă că, controlul la consumatorul noncasnic Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr. Co” de la locul de consum din mun. Chișinău, xxxxx, a fost efectuat în lipsa consumatorului sau a reprezentantului acestuia, iar argumentele instanței de apel în acest sens nu pot fi reținute.

Mai mult, această circumstanță indică că, actele administrative contestate, și anume actul de demontare a echipamentului de măsurare din 19 februarie 2014, a fost întocmit de către reprezentanții Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” cu încălcarea procedurii stabilite de Regulamentul enunțat.

Or, Societatea cu Răspundere Limitată ”Goiana Petr.Co” a fost informată despre faptul demontării echipamentului de măsurare, prin scrisoarea din 20 februarie 2014 a Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz”, în acest context fiind solicitată prezența reprezentantului consumatorului la Centrul de Expertize ”CEXIN” pentru data de 24 februarie 2014, ora 9.30 min., în scopul efectuării constatării tehnico-științifice a contorului nr.4538672 (f.d.83, Vol. II).

La data de 4 martie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată ”Chișinău-gaz” a întocmit Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale, prin care a fost stabilită modalitatea în care consumatorul final a încălcat clauzele care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumelor de gaze naturale consumate, a fost consumul ilicit de gaze naturale.

În cazul depistării încălcării clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, personalul operatorului de rețea este obligat să demonstreze acest fapt consumatorului final și să întocmească actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale în 2 exemplare – câte un exemplar pentru fiecare parte. Personalul operatorului de rețea indică obligatoriu în act modalitatea în care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumelor de gaze naturale consumate. Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale este semnat de personalul operatorului de rețea și de consumatorul final sau reprezentantul acestuia. În cazul în care consumatorul final sau reprezentantul acestuia refuză să semneze actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale, personalul operatorului de rețea indică în act faptul și motivele refuzului.

În cazul conectării neautorizate a aparatelor sau a instalațiilor de gaze naturale la rețeaua de gaze naturale, sau constatării consumului de gaze naturale prin evitarea echipamentului de măsurare, personalul, operatorului de rețea înlătură încălcările depistate și transmite probele respective furnizorului odată cu prezentarea copieii actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale.

Pct. 123 din Regulament statuează că, personalul operatorului de rețea este obligat să demonteze, în prezența consumatorului final, echipamentul de măsurare instalat la consumatorul final pentru efectuarea constatării tehnico-științifice, în cazul în care presupune că echipamentul de măsurare în cauză sau sigiliile aplicate lui nu sunt întregi.

Personalul operatorului de rețea este obligat să întocmească actul de demontare în 2 exemplare (câte un exemplar pentru fiecare parte) în care să fixeze numărul și indicațiile echipamentului de măsurare, numărul sigiliilor aplicate, precum și cauzele demontării. Personalul operatorului de rețea împachetează și sigilează echipamentul de măsurare cu sigiliile aplicate lui, iar consumatorul final prezintă, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare, echipamentul sigilat la instituția care efectuează constatarea tehnico-științifică. Consumatorul final nu este în drept să desigileze pachetul în care a fost plasat echipamentul de măsurare și/sau sigiliile aplicate. Instituția care efectuează constatarea tehnico-științifică este aleasă de către consumatorul final.

Înainte de efectuarea constatării tehnico-științifice, consumatorul final este în drept să solicite efectuarea verificării metrologice de expertiză a echipamentului de măsurare, cheltuielile pentru verificarea metrologică de expertiză fiind suportate de către consumatorul final.

Furnizorul și operatorul de rețea informează obligatoriu consumatorul final despre acest drept al consumatorului final.

În acest sens, instanța de fond corect a stabilit că, reprezentanții operatorului de rețea cu derogare de la normele legale în vigoare, au ridicat echipamentul de măsurare, iar consumatorul a fost lipsit de posibilitatea și dreptul legal de a prezenta echipamentul de măsurare sigilat și/sau sigiliile aplicate echipamentului de măsurare, la constatarea tehnico-științifică, de a solicita efectuarea verificării metrologice de expertiză a echipamentului de măsurare înainte de efectuarea constatării tehnico-științifice, sau de a participa la efectuarea constatării tehnico-științifice, în conformitate cu legea, fiindu-i încălcat dreptul fundamental la apărare, consfințit de prevederile art.26 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

În temeiul pct.125-129 din Regulamentul nominalizat, în cazul în care consumatorul final nu prezintă echipamentul de măsurare sigilat și/sau sigiliile aplicate echipamentului de măsurare, la constatarea tehnico-științifică sau se constată că sigiliile aplicate pachetului în care a fost împachetat echipamentul de măsurare sunt violate, sau dacă pachetul în care a fost împachetat echipamentul de măsurare este deteriorată, furnizorul este în drept să aplice față de consumatorul final prevederile punctului 151 din prezentul Regulament.

În caz de deteriorare, de sustragere sau de pierdere a echipamentului de măsurare și/sau a sigiliilor aplicate lui, după ce au fost transmise de către operatorul rețelei de distribuție consumatorului final, furnizorul este în drept să aplice prevederile pct. 151 din prezentul Regulament.

Consumatorul final este exonerat de responsabilitate în cazul în care deteriorarea, sustragerea sau pierderea echipamentului de măsurare și/sau a sigiliilor aplicate nu-i este

imputabilă. În cazul în care operatorul de rețea consideră că, consumatorul final va întreprinde măsuri care pot duce la înlăturarea dovezilor prin care se poate demonstra violarea sigiliilor și/sau faptul intervenției în echipamentul de măsurare, operatorul de rețea este în drept să solicite consumatorului final sau reprezentantului acestuia ca împreună să prezinte echipamentul de măsurare și/sau sigiliile, în ziua depistării violării sigiliilor sau a intervenției în echipamentul de măsurare, la instituția care va efectua constatarea tehnico-științifică.

În cazul în care consumatorul final sau reprezentantul acestuia refuză ca împreună cu operatorul de rețea să prezinte echipamentul de măsurare și/sau sigiliile, în ziua depistării violării sigiliilor sau a intervenției în echipamentul de măsurare, la instituția care va efectua constatarea tehnico-științifică, operatorul de rețea, unilateral, va prezenta probele împachetate și sigilate la instituția aleasă de consumatorul final, care va efectua constatarea tehnico-științifică, păstrând ulterior probele respective.

Consumatorul final este în drept să participe la efectuarea constatării tehnico-științifice, în conformitate cu legea.

Cheltuielile pentru efectuarea constatării tehnico-științifice se achită de partea care a inițiat-o.

Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale și/sau concluziile raportului constatării tehnico-științifice, concluziile raportului verificării metrologice de expertiză, rezultatele examinării de către furnizor a altor factori, pot servi furnizorului drept bază pentru luarea deciziei privind încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, dacă acestea indică circumstanțele și mijloacele ce au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat. Operatorul de rețea este obligat să transmită furnizorului o copie de pe actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale în ziua întocmirii acestuia.

În continuare se reține că, conform constatării tehnico-științifice efectuată de către Centrul de Expertize Independente "CEXIN" din 4 martie 2014, s-a stabilit că în interiorul echipamentului de măsurare BK G4T Nr. 4538672, a fost instalat un dispozitiv care, cu ajutorul magnetului stopează funcționarea contorului ce duce la nefixarea sau fixarea parțială a consumului de gaze naturale.

Potrivit procesului-verbal nr.46 din 3 aprilie 2014 al ședinței comisiei Societății pe Acțiuni "Moldovagaz" pentru cercetarea încălcărilor de către consumator a clauzelor contractuale, care au dus la nefixarea, ori fixarea parțială a consumului de gaze, în privința consumatorului Societatea cu Răspundere Limitată "Goiana Petr.Co", în prezența reprezentatului Gheorghita Oleg, s-a examinat cazul încălcării clauzelor contractuale constatate la locul de consum indicat, la data de 19 februarie 2014, fiind indicat și rezultatul expertizei "CEXIN", prin care s-a concluzionat că, în interiorul contorului de gaz a fost instalat un dispozitiv, care cu ajutorul magnetului stopa funcționarea contorului, sigiliul fiind intact (f.d.84, Vol. II).

Referitor la prezența reprezentantului Societății cu Răspundere Limitată "Goiana Petr.Co", Gheorghita Oleg, instanța de recurs apreciază critic poziția dată, or afirmațiile părâtului/intimatului precum că identitatea și imputernicirile acestuia au fost stabilite în ședința comisiei Societății pe Acțiuni "Moldovagaz" sunt declarative, iar la materialele dosarului nu au fost prezentate careva probe ce ar confirma cele indicate. Astfel, fiind considerat că ședința respectivă s-a petrecut în lipsa reprezentantului reclamantului/recurentului.

În rezultatul încălcării de către consumatorul final a clauzelor contractuale ce au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale, furnizorul va emite factura pentru consumul de gaze naturale în termen de cel mult 20 de zile calendaristice de la întocmirea actului de depistare.

Or, în temeiul pct.151 al Regulamentului nominalizat, în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale conform sistemului paușal, ținând cont de volumul facturat și achitat de către consumatorul final pentru perioada recalculării.

În cazul intervenției vizibile în funcționarea echipamentului de măsurare (defectul sau lipsa sticlei la echipamentul de măsurare, defectarea corpului echipamentului de măsurare, deteriorarea sau intervenția asupra sigiliului autentic, ruperea cordonului sigiliului sau restabilirea lui după ce a fost rupt, lipsa sigiliului), la calcularea consumului de gaze naturale, conform sistemului paușal, se va lua în considerație perioada de timp de la data ultimei citiri a indicațiilor echipamentului de măsurare (controlului vizual al echipamentului de măsurare), dar nu mai mare de 3 luni, în cazul lipsei accesului la citirea indicațiilor echipamentului de măsurare. În celelalte cazuri (conectarea neautorizată a aparatelor sau a instalației de utilizare la rețeaua de gaze naturale sau consum de gaze naturale prin evitarea echipamentului de măsurare, contrafacerea sigiliului etc.), la efectuarea calculelor consumului de gaze naturale conform sistemului paușal se utilizează perioada de la data ultimului control al echipamentului de măsurare sau perioada de la data comiterii acestor încălcări (în cazul echipamentelor de măsurare cu memorie) și până la data depistării, dar nu mai mare de un an. În calcule se ia în considerare numărul orelor de utilizare pentru diferite tipuri de aparate de utilizare, indicate în Anexa nr. 4 la prezentul Regulament.

La determinarea volumului de gaze naturale consumat în rezultatul încălcării clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea/înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul de gaze naturale este obligat să ia în considerație toți factorii care permit calcularea corectă a posibilului prejudiciu cauzat furnizorului.

În temeiul pct. 152 din același Regulament, consumatorul final este în drept să conteste, în limitele termenului de prescripție, factura emisă de către furnizor pentru consumul de gaze naturale, calculat în rezultatul încălcării clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumate.

Prin urmare, în adresa consumatorului Societatea cu Răspundere Limitată "Goiana Petr.Co", la 25 aprilie 2014 a fost expediată scrisoarea nr.13/2-1-2137, prin care a fost informată despre examinarea cazului cu privire la încălcarea clauzelor contractuale prin depistarea intervenției în echipamentul de măsurare de gaze naturale și despre decizia luată în vederea efectuării calculului în baza sistemului paușal pentru o perioadă de 12 luni, fiind solicitată achitarea sumei în mărime de 69 402,08 lei, în termen de cinci zile din momentul recepționării scrisorii (f.d.9, Vol. II).

Subsecvent, a fost emisă spre plată și factura nr.654304 din 30 aprilie 2014 în sumă de 70 402,89 lei, factura fiscală Seria nr. MG0007383 din 30 aprilie 2014 cu suma de 70 402,89 lei, precum și Calculul consumului de gaze naturale din 10 aprilie 2014 (f.d.10-12, Vol. II).

Conform art. 14 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Astfel, Societatea cu Răspundere Limitată "Goiana Petr.Co" nefiind de acord cu actele emise de către Societatea pe Acțiuni "Moldovagaz", la 15 mai 2014 a expediat cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea procesului-verbal nr.46 din 3 aprilie 2014, a Facturilor nr.654304 din 30 aprilie 2014 și nr. MG0007383 din 30 aprilie 2014 și a calculului din 10 aprilie 2014 (f.d.14-15).

Prin răspunsul nr. R-109/14 din 13 iunie 2014, Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” a respins cererea prealabilă a Societății cu Răspundere Limitată "Goiana Petr.Co", invocând că a omis termenul de prescripție prevăzut pentru contestarea deciziei din 3 aprilie 2014 (f.d.16, Vol. II).

Conform art.1 alin.(2) din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Art.2 și 3 din Legea contenciosului administrativ, reglementează că obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actul administrativ cu caracter normativ sau individual; contractul administrativ; nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Conform art. 14 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

La acest segment, Colegiul apreciază critic poziția Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” precum că reclamantul/recurentul a omis termenul de prescripție prevăzut pentru contestarea deciziei din 3 aprilie 2014, or, la materialele cauzei nu sunt anexate acte ce ar confirma recepționarea deciziei enunțate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co”.

În continuare, în temeiul art. 16 din aceeași Lege, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Conform art. 25 alin.(2) din Legea contenciosului administrativ, instanța de contencios administrativ este în drept să se pronunțe, în limitele competenței sale, din oficiu sau la cerere, și asupra legalității actelor sau operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat.

În această ordine de idei, se menționează că actul administrativ contestat, și anume procesul-verbal nr. 46 din 3 aprilie 2014 al ședinței comisiei Societății pe Acțiuni

„Moldovagaz” pentru cercetarea încălcărilor de către consumator a clauzelor contractuale, care au dus la nefixarea sau fixarea parțială a consumului de gaze, a fost emis în baza următoarelor acte ale operatorului de rețea Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz”: actul de demontare a echipamentului de măsurare din data de 19 februarie 2014, raportul de expertiză CEXIN, actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale.

La capitolul dat, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond precum că, actul de decontare a echipamentului de măsurare întocmit de reprezentanții Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” la data de 19 februarie 2014 nu corespunde rigorilor prevăzute la pct. 120, 121, 123 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, deoarece nu conține mențiuni referitoare la depistarea încălcării clauzelor contractuale de consumatorul final, care au condus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat sau referitor la faptul existenței unor presupuneri că echipamentul de măsurare în cauză sau sigiliile aplicate nu sunt întregi.

Or, la caz se constată că, decizia Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” din 3 aprilie 2014, contestată de reclamant/recurent, a fost întemeiată pe actul pe actul de demontare a echipamentului de măsurare, întocmit reprezentanții Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” la data de 19 februarie 2014, în care se face mențiunea referitor la motivul demontării echipamentului ca: ”verificare metrologică”, precum și referitor la ”împachetarea și sigilarea contorului” demontat de la locul de consum și ”ridicarea” acestuia, fiind consemnată mențiunea ”da” în drept cu rubrica ”transmis spre verificare de expertiză la un laborator metrologic autorizat”, însă fără vreo specificare referitor la oferirea posibilității consumatorului de a alege instituția care urmează să efectueze constatarea tehnico-științifică, precum și lipsa informației referitor la refuzul consumatorului de a prezenta echipamentul de măsurare demontat la instituția respectivă de comun cu reprezentanții operatorului, fapt ce denotă că, acest drept a consumatorului nu a fost respectat (f.d.85, Vol. II).

Deși, angajații operatorului de rețea urmau să specifice modul de încălcare de către consumator a condițiilor contractuale, în actul întocmit de către reprezentanții Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” la data de 19 februarie 2014 nu a fost constatată încălcarea obligațiilor contractuale de către consumatorul final, întrucât legea prevede expres că actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale se întocmește la momentul efectuării controlului echipamentului de măsurare și a sigiliilor în cazul depistării încălcării clauzelor contractuale de către consumatorul final.

Mai mult, se menționează că constatarea tehnico-științifică efectuată, expusă în procesul-verbal nr.46 din 03 aprilie 2014, ca ”Rezultatul expertizei ”CEXIN”- în interiorul contorului de gaz este instalat un dispozitiv care cu ajutorul magnetului stopa funcționarea contorului, sigiliul fiind intact” a fost efectuată în mod unilateral, fapt care duce la dezechilibrarea principiului egalității.

În contextul dat, Colegiul reținând ca fiind justă poziția primei instanțe precum că, încălcarea fundamentală, ce determină necesitatea anulării procesului-verbal contestat, este încălcarea procedurii premergătoare atât la emiterea acestuia, cât și remiterea echipamentului de măsurare instituției specializate, inclusiv, prin prisma încălcării dreptului consumatorului de a selecta, și anume de a solicita efectuarea verificării metrologice de expertiză a echipamentului de măsurare înainte de efectuarea constatării

tehnic-științifice, sau de a participa la efectuarea constatării tehnico-științifice, în conformitate cu legea.

La fel, se constată că, decizia comisiei pentru cercetarea încălcărilor de către consumatori a clauzelor contractuale, care au dus la nefixarea, or fixarea parțială a consumului de gaze, expusă în procesul verbal nr.46 al ședinței din 3 aprilie 2014 în privința consumatorului noncasnic Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr. Co”, nu întrunește exigențele prevăzute de legislația în vigoare, și anume, aceasta nu conține circumstanțele de fapt și de drept care au stat la baza stabilirii încălcării și vinovăției consumatorului, precum: modalitatea prin care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale, cu indicarea concretă a punctelor din contract și din actele normative care au fost încălcate, inclusiv mențiuni referitoare la actul care a stat la baza depistării încălcării clauzelor contractuale, precum și la raportul constatării tehnico-științifice, indicându-se doar rezultatul expertizei „CEXIN”.

Conform art.26 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Luând în considerare cele menționate, Colegiul lărgit consideră că, decizia comisiei Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” din 3 aprilie 2014, privind calcularea consumului de gaze naturale după sistemul paușal pentru o perioadă de 12 luni în privința consumatorului Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr. Co” este neîntemeiată, fără suport juridic probator, fapt ce generează și anularea procesului-verbal nr.46 din 3 aprilie 2014 al ședinței comisiei Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” pentru cercetarea încălcărilor de către consumator a clauzelor contractuale, care au dus la nefixarea, ori fixarea parțială a consumului de gaze, ca fiind ilegal, emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Deci, în speță, s-a constatat că consumatorul noncasnic a fost sancționat ilegal, având în vedere că, pârâțul nu a prezentat careva probe întru confirmarea legalității actelor contestate de către reclamant/recurent, precum și care este încălcarea comisă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr. Co”.

Or, în procedura contenciosului administrativ sarcina probațiunii îi revine pârâțului.

Reieșind din constatarea ilegalității deciziei comisiei Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” din 3 aprilie 2014 privind calcularea sumelor datorate pentru consumul de gaze prin metoda paușală, instanța de fond corect a conchis că urmează a fi anulată și factura nr. 654304 din 30 aprilie 2014 în partea includerii spre plată a sumei sancțiunii pecuniare conform calculului paușal în mărime de 70 402, 89 de lei.

Mai mult, raportând situația de fapt la normele de drept material citate, instanța de recurs consideră ca fiind justă concluzia instanței de fond în sensul admiterii parțiale a acțiunii, or, de fapt, referitor la pretenția reclamantului/recurentului reclamantului privind anularea facturii fiscale Seria nr. MG0007383 din 30 aprilie 2014 și a calculului privind consumul gazelor naturale întocmit la 10 aprilie 2014, prima instanță corect a stabilit că acestea nu reprezintă acte juridice generatoare de raporturi juridice de drept administrativ, or, în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007, acestea sunt documente primare și centralizatoare în baza cărora sunt contabilizate faptele economice la entitate, respectiv, factura fiscală fiind un formular tipizat de documente primare cu regim special aprobat de Ministerul Finanțelor, iar calculul privind consumul

gazelor naturale fiind un formular de documente, aprobate de conducerea entității, întocmite în timpul efectuării operațiunilor economice.

Subsidiar, Colegiul precizează că poziția instanței de apel este bazată pe afirmații declarative, aprecierea arbitrară a probelor și aplicarea retroactivă a Legii cu privire la gaze naturale nr. 108 din 27 mai 2016.

Din considerentele menționate și având în vedere că decizia instanței de apel este neîntemeiată, iar hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co”, reprezentată de avocatul Anatolie Dmitric, a casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co”, reprezentată de avocatul Anatolie Dmitric.

Se casează decizia din 22 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 11 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Goiana Petr.Co” împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-gaz” cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Visternicean

Mariana Pitic

Nicolae Craiu